

ІНСТИТУТ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ

КАФЕДРА ПРАКТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

ПСИХОЛОГІЯ ТВОРЧОСТІ

ПРОГРАМА

**навчальної дисципліни
для підготовки фахівців ступеня вищої освіти магістр**

за спеціальністю (053) Психологія

галузі знань (05) Соціальні та поведінкові науки

**Київ
2017 рік**

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Бойко-Бузиль Юлія Юріївна, професор кафедри практичної психології,
кандидат психологічних наук, доцент

Обговорено та схвалено вченою радою Інституту кримінально-виконавчої
служби

____.____.2017 року, протокол № ____

ВСТУП

Програму навчальної дисципліни «Психологія творчості» розроблено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра за спеціальністю 053 «Психологія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є поняття творчості та психологічне підґрунтя творчої діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки:

Забезпечуючі дисципліни: етнопсихологія, сучасні теорії особистості.

Забезпечувані дисципліни: практична психологія в організаціях та на виробництві, психологічний супровід професійної діяльності в організаціях та на виробництві.

Програма навчальної дисципліни складається з таких розділів:

1. Теоретико-діагностичні засади психології творчості.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Психологія творчості» є формування системи теоретико-методологічних знань психології творчості, закономірностей творчого процесу, характеристик творчих людей та закономірностей розвитку творчого потенціалу особистості.

1.2. Завданнями вивчення дисципліни «Психологія творчості» є:

- сформуванню системи знань про психологію творчості як науку та дисципліну;
- вивчити психологічні теорії та концепції психології творчості;
- опанувати методи діагностики та стимулювання творчих здібностей;
- проаналізувати психологічні особистості творчої особистості;
- визначати та прогнозувати розвиток творчої особистості.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- теоретико-методологічні основи психології творчості;
- методи науково-психологічного дослідження творчої діяльності;
- механізми творчої діяльності;
- індивідуально-психологічні ознаки творчої особистості;
- вікову динаміку розвитку творчих здібностей;
- психологічні чинники, що впливають на розвиток творчої особистості;
- засоби стимуляції творчої діяльності особистості та групи;
- особливості прояву творчої діяльності інших суб'єктів;

вміти:

- аналізувати психологічні концепції та теорії творчості;
- застосовувати методи дослідження творчої діяльності та особистості;
- володіти технологіями стимуляції творчості;
- проводити роботу спрямовану на створення креативного середовища.

На вивчення навчальної дисципліни «Психологія творчості» заплановано 90 годин 3 кредити ECTS.

2. Структура навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретико-діагностичні засади психології творчості

Тема 1. Психологічні основи творчості

Творчість як основа буття людини. Поняття про творчість. Зміст та характеристика творчості. Об'єкт та предмет психології творчості. Механізм творчості. Психофізіологія творчості. Типологія творчості. Підходи до вивчення творчості (психогенетичний, соціальний, чуттєво-емоційний, аксіологічний, діяльнісний, мотиваційний, прагматичний). Історія розвитку психологічних уявлень про природу творчості. Концепція креативності Дж. Гілфорда. Концепція креативності Р. Стернберга і Д. Лаверта. Розвиток творчості особистості за теорією С.Д. Максименка. Концепція творчості В.О. Моляко. Концепція механізму творчості В.В. Клименка. Концепція творчості С. Медника. Розвиток творчої особистості за Е. де Боно. Психоаналітична теорія творчості. Гуманістична теорія творчості.

Тема 2. Психологія творчої діяльності та особистості

Творчість як діяльність. Параметри творчої діяльності: суб'єкт творчості, продукт творчості, умови творчого процесу. Основні підсистеми творчої діяльності. Загальна характеристика видів творчості. Детермінанти творчої діяльності. Внутрішні та зовнішні бар'єри творчої діяльності. Поняття про творчий процес. Рівні творчого процесу. Творчий потенціал. Структура творчого процесу. Поняття про творчу особистість. Творчі здібності. Співвідношення понять: обдарованість, талант, геніальність. Креативність особистості та її характеристика. Чинники, що детермінують креативність. Структура креативності. Творча уява. Мислення і творчість. Мотиви творчої діяльності людини. Типи творчих особистостей. Риси творчих людей. Поняття про творчу унікальність особистості. Вікові особливості проявів. Особливості дитячої творчості. Підліткова та юнацька творчість та її характеристика. Специфіка творчої діяльності людей старшого віку. Статевий диморфізм творчості. Стереотипи та їх вплив на творчий процес.

Тема 3. Методи дослідження та навчання творчості

Дослідження творчості різними психологічними течіями. Загальна характеристика методів дослідження творчої особистості. Тести діагностування дивергентного мислення за Дж. Гілфордом. Теорія дозрівання А. Гезелла. Лонгітюд Л. Термана. Особливості застосування методик дослідження творчих якостей особистості. Методи стимуляції творчої діяльності. Методи розвитку творчого спілкування та творчих рис характеру. Методи активізації та використання індивідуального творчого потенціалу. Методи самопізнання власних особистісних якостей за допомогою самостереження. Методи активізації та реалізації творчого досвіду. Методи активізації інтелектуальних процесів. Творчі тренінги. Мистецтво як терапія.